

Zitting 2001-2002

20 maart 2002

BEKNOPT VERSLAG

MIDDAGVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Voorstel van resolutie

- Omgaan met het oorlogsverleden van Vlaanderen
 - Bespreking
(Sprekers : mevrouw Mieke Van Hecke, de heren Norbert De Batselier, Francis Vermeiren, Joris Van Hauthem, Jo Vermeulen, Sven Gatz, Herman De Loor, Jos Geysels en Jan Loones)

3

Actualiteitsdebat

- Rapport Raad van Europa over bescherming van minderheden in België
(Sprekers : de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Luc Van den Brande, André Denys, Eric Van Rompuy, Kris Van Dijck, Leo Peeters, Eloi Glorieux en Dirk De Cock, minister Paul Van Grembergen en minister-president Patrick Dewael)
- Motie van aanbeveling

9

17

Mededeling van de voorzitter	17
Voorstel van resolutie	
- Ratificatie van de Europese Kaderconventie voor de bescherming van minderheden	
- Voorstel tot spoedbehandeling	
(Sprekers : de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Etienne Van Vaerenbergh)	17
Ontwerpen van decreet	
- Vlaams jeugdbeleid	
- Aangehouden stemmingen	17
- Hoofdelijke stemming	
(Spreker : mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht)	18
- Bescherming van varend erfgoed	
- Aangehouden stemmingen	18
- Hoofdelijke stemming	18
- Kijk- en luistergeld	
- Hoofdelijke stemming	18
Voorstellen van resolutie	
- Aanstellen advocaten door Vlaamse overheid	
- Hoofdelijke stemming	18
- Omgaan met het oorlogsverleden van Vlaanderen	
- Stemming over het amendement	18
- Hoofdelijke stemming	18
Moties van aanbeveling	
- Sociale huisvesting in Vlaanderen	
- Hoofdelijke stemmingen	
(Sprekers : de heer Eddy Schuermans en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever)	18
Met redenen omklede moties	
- Taalwetwijzer	
- Hoofdelijke stemmingen	
(Spreker : mevrouw Brigitte Grouwels)	19
- Voorbeeldrol van de Vlaamse overheid inzake energiebesparing	
- Hoofdelijke stemming	19
Regeling van de werkzaamheden	19
Aanwezig	19
Afwezig met kennisgeving	20
Afwezig zonder kennisgeving	20

MIDDAGVERGADERING VAN WOENSDAG 20 MAART 2002

Voorzitterschap van de heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

– *De vergadering wordt geopend om 14.15 uur.*

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Omgaan met het oorlogsverleden van Vlaanderen

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren De Batselier, Van Rompuy, Vermeiren, Tobback, Sannen en Van Vaerenbergh betreffende de aanbevelingen inzake het omgaan met het oorlogsverleden van Vlaanderen.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Mieke Van Hecke : verslaggever : Op 5 maart heeft de commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervormingen dit voorstel van resolutie besproken. Alle aanwezige politieke partijen kregen toen de gelegenheid hun standpunt naar voren te brengen. Ik betreur het dat één politieke formatie dat niet gedaan heeft.

De woordkeuze bij de behandeling van het voorstel is zo belangrijk dat ik wil verwijzen naar het schriftelijke verslag.

Zeven leden van de commissie hebben voor het voorstel van resolutie gestemd en drie tegen.

De heer Norbert De Batselier : Dit voorstel, dat gesteund wordt door alle democratische politieke partijen, is mede het resultaat van het colloquium Voorwaarts maar niet vergeten, dat op 9 juli 2001 werd gehouden. Dat reikte een evenwichtig kader aan waarbinnen verzoening mogelijk moet zijn.

Met deze bespreking willen we aangeven welke pijn het nazisme heeft veroorzaakt. De tweede wereldoorlog en zijn nasleep hebben diepe wonden geslagen in de samenleving. De collaboratie was een verpletterende fout jegens Vlaanderen, de Vlaamse beweging en de hele bevolking.

Het was de zwaarste fout in de geschiedenis van de Vlaamse ontvoogdingsstrijd. Voor velen was dit een reden om niet meer in de Vlaamse beweging te

geloven.

Na de tweede wereldoorlog zijn de repressie en de epuratie uit de hand gelopen. Dat betekent echter nog niet dat oorzaak en gevolg met elkaar mogen verward worden. De vergissingen van repressie en epuratie zijn niet van dezelfde orde als de daden van de collaboratie.

Historisch onderzoek heeft aangetoond dat er verschillende vormen van collaboratie en verzet hebben bestaan. In de loop van de oorlog zijn er ook veel verschuivingen geweest. De uitzending “De zevende dag” van 10 maart heeft aangetoond dat het niet makkelijk is deze problemen precies te situeren. Vandaag beschikken we over de nodige historische kennis om het dossier op een minder emotionele manier te benaderen. Daardoor wordt de tijd rijp om - samen met de Franstaligen - deze donkere bladzijde uit de geschiedenis om te slaan.

De repressie was niet exclusief tegen Vlaanderen gericht, zoals altijd werd beweerd in extreem-rechtse kringen. Uit het cijfermateriaal in het boek Voorwaarts maar niet vergeten blijkt dat 62 procent van de vonnissen betrekking had op Vlaanderen, maar dat er in Wallonië zwaardere straffen werden uitgesproken. Ons engagement mag zich niet tot Vlaanderen beperken. We moeten ons ook richten tot diegenen in Wallonië die vanuit een democratische beweging met ons willen samenwerken.

Begrip is mogelijk, maar we mogen niet vergeten. De tweede wereldoorlog was een aantasting van alle menselijke en democratische principes. De vraag is hoe we de herinnering aan de oorlog en zijn tragische nasleep levend kunnen houden bij de toekomstige generaties. Onze jeugd mag niet meer belast worden met ongenueanceerde voorstellingen over de oorlogskeuzes van hun grootouders. Om herhaling van de fouten van het verleden te voorkomen, moeten we de jongeren objectieve en wetenschappelijk onderbouwde inzichten bieden. Het stemt me hoopvol dat de Vlaamse regering initiatieven neemt die in dit kader passen.

Volgens historicus Bart De Wever - niet te verwarren met Bruno De Wever - wordt de geschiedenis gebruikt als een dienstmaagd om het oorlogsverleden in te schakelen in een hedendaags politiek discours. Dit initiatief zou als enige betrachting hebben het Vlaams Blok te identificeren met het naziregime. Ik wijs een dergelijk enggestig discours af. Ons initiatief blijft

actueel. De tweede wereldoorlog heeft aangetoond waartoe een racistisch en xenofob discours kan leiden en hoe aanhangers van extreme partijen gebruik maken van geweld bij het nastreven van hun idealen. Als democraten moeten we ons met alle wettelijke middelen verzetten tegen dergelijke ideologieën. De ondemocratische exploitatie van reële tekortkomingen mag geen kans krijgen. Dit gevaar blijft in heel Europa aanwezig.

Dit is geen voorstel van resolutie tegen een partij. Het is een positief voorstel dat de bedoeling heeft om onder democraten in het reine te komen met het verleden. Het doet geen afbreuk aan de nagedachtenis van de politieke gevangenen die in concentratiekampen het leven lieten voor onze vrijheid. Uiteraard is er geen pardon mogelijk voor verklikkers, misdadigers en medewerkers aan deportatie, vervolging of executie van landgenoten en voor hen die verklaren dat ze in de toekomst hetzelfde zullen doen. Erkenning van een fout is een noodzakelijke voorwaarde voor vergeving.

Na een verontschuldiging moet er plaats zijn voor verzoening.

Dit voorstel van resolutie vormt de aanzet voor een dialoog en een correcte voorlichting van de jeugd. Het is tijd voor een nieuwe stap in de verzoening. Schuld moet worden erkend, collaboratie veroordeeld. We moeten hulde brengen aan een gemeenschap die leert uit haar fouten. Geen enkele gemeenschap bleef immers gevrijwaard van extreem gedachtegoed. Het Vlaams Parlement wil begrip en vergevingsgezindheid nastreven, zonder te vergeten.

In de tekst worden een aantal aanbevelingen gedaan aan de Vlaamse regering. Zo moeten verdraagzaamheid en fundamentele mensenrechten blijvend onder de aandacht worden gebracht in onderwijs en socio-cultureel werk. Er moeten nieuwe initiatieven komen die de weerbaarheid van de democratie versterken en wetenschappelijke aanbevelingen worden ontwikkeld om de verspreiding van extremistisch gedachtegoed te verhinderen. Er moet gewezen worden op de onverdraagzaamheid van slogans als 'eigen volk eerst'. De geschiedenis leert ons waartoe dergelijke ideologieën leiden.

De tijd is rijp om een donkere bladzijde uit onze geschiedenis om te slaan. Laat ons kritisch omkijken, begrijpen, vergeven, maar niet vergeten. Laten we toekomstgericht denken en het krachtig signaal geven dat we een eind willen maken aan de

onverdraagzaamheid door ons eensgezind onverzoenbaar op te stellen tegen hen die totalitaire visies propageren.

Ik roep de Franstalige Belgische politici op een identieke oefening te doen in hun deelparlementen. Dat zou ervoor kunnen zorgen dat collaboratiedossiers in Vlaanderen en Wallonië minder emotioneel worden benaderd. Te vaak werd in naam van het onmogelijke het mogelijke immers niet gedaan. (*Applaus bij CD&V, de VLD, sp.a, AGALEV en VU&ID*)

Mevrouw Mieke Van Hecke : Dit voorstel van resolutie is een gevolg van de studiedag van 9 juni 2001 Voorwaarts, maar niet vergeten. Wij waarderen de manier waarop de voorzitter van het Vlaams Parlement dit heeft aangepakt. Ik benadruk dat de sneuveltekst niet te nemen of te laten was, zoals de heer Loones in de media heeft verkondigd. Er bestond grote openheid en we hebben onze eigen klemtonen kunnen leggen.

CD&V streeft in dit dossier naar een sereen en genuanceerd debat, dat rationeel, rechtvaardig en consequent is. Op ons initiatief wordt in de tekst nadrukkelijk verwezen naar vroegere initiatieven van het Vlaams Parlement en wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de gevolgen van de oorlog en de strijd tegen elk extremistisch gedachtegoed.

Inspanningen om met het oorlogsverleden in het reine te komen, zijn trouwens gedoemd tot mislukken, als er niet voldoende wordt genuanceerd.

Het is belangrijk dat voor de repressie elk concreet geval en elk feit afzonderlijk worden beoordeeld. Het levensverhaal van eenieder die bij de collaboratie betrokken was, laat een absolute veralgemening niet toe. Er moet ook rekening worden gehouden met het intellectuele en politieke landschap in Vlaanderen tijdens het interbellum. Naast de politieke en ideologische collaboratie bestond ook economische collaboratie, die bijna niet werd vervolgd. Het pijnpunt is uiteraard niet de bestraffing van de collaboratie, maar wel de manier waarop en de gevolgen ervan voor de familie van de betrokkenen.

In dit voorstel van resolutie wordt onderkend dat verontschuldigen niet anders dan individueel kunnen zijn. Veel oud-veroordeelden leven met een gevoel van onrecht, dat ze hebben doorgegeven aan hun kinderen, die daar nu nog mee worstelen.

In het voorstel staat dat er verder wetenschappelijk onderzoek moet gebeuren naar de epuratie. Op de studiedag werd duidelijk gemaakt dat de epuratie niet alleen de strafrechtelijk veroordeelden trof, maar ook vele tienduizenden die geen veroordeling opliepen.

In de strijd tegen elke extreem gedachtegoed ziet CD&V niet alleen een belangrijke rol weggelegd voor de beleidsmensen, maar ook voor het onderwijs en het middenveld. De Vlaamse regering zal naar aanleiding van de hervorming van het stelsel van de adviesraden de kans krijgen om te bewijzen dat zij dit middenveld ernstig neemt.

We hopen dat voor deze tekst een zo ruim mogelijke maatschappelijke consensus wordt gevonden. Al te vaak werd het oorlogsverleden van Vlaanderen gebruikt als wapen tegen terechte Vlaamse eisen. Het is jammer dat het wetenschappelijk onderzoek aan Waalse zijde nog niet zo ver is gevorderd, waardoor daar heel wat mythes blijven bestaan.

Als dit voorstel van resolutie wordt goedgekeurd door het Vlaams Parlement, zullen we een bescheiden bijdrage hebben geleverd aan de poging om deze bladzijde uit onze geschiedenis om te draaien. Maar om het met Ludo Abicht te zeggen : een gebaar van verzoening zal nooit in staat zijn om het leed en de ellende van de tienduizenden slachtoffers en hun gezinsleden te vergoeden of goed te maken. (*Applaus bij CD&V, de VLD, sp.a, AGALEV en VU&ID*)

De heer Francis Vermeiren : Het verleden is niemands eigendom. Maar zonder een reconstructie van het verleden is geen adequaat inzicht in het heden en geen efficiënte anticipatie op de toekomst mogelijk. Elke democraat doet dit in eer en geweten. De morele vraag naar goed en fout heeft gedurende decennia de politieke besluitvorming en de totstandkoming van de oorlogsgeschiedenis beheerst.

Al vijftig jaar zoekt men naar de morele waarheid achter ons oorlogsverleden. Maar dat onderzoek wordt al te vaak gedwarsboomd en precies daarom vergt het grote moed om de besluiten ervan te aanvaarden.

Begrijpen en aanvaarden is één zaak, schuld bekennen een andere. Dat is evenwel nodig om tot verzoening te komen. Verzoening betekent uitdrukkelijk niet hetzelfde als vergeten. Mensen die in het verleden tegenover elkaar stonden, kunnen

zich verzoenen mits ze het nodige begrip voor elkaar opbrengen.

In het voorstel van resolutie wordt collaboratie veroordeeld, ook al waren er verschillende vormen van collaboratie en verschilden de motieven. Voorts erkent en veroordeelt het voorstel van resolutie de fouten en ontsparingen van repressie en epuratie.

Maar de repressie was een reactie en kan dus niet gelijkgesteld worden met de collaboratie. Ten slotte dient elk geval afzonderlijk onderzocht en beoordeeld te worden.

Begrip en verdraagzaamheid wijzen niet op een karakterloos beleid. We moeten racisme, totalitarisme en fascisme bestrijden en blijven beklemtonen dat gelijkheid een onaantastbare waarde is. Het is onze plicht het verleden in herinnering te brengen om herhaling te vermijden.

Het Vlaams Parlement neemt met dit voorstel van resolutie het woord en nodigt uit tot dialoog, reflectie, toenadering en verzoening. We hopen dat iedereen nog eenmaal achterom kijkt om deze zwarte bladzijde om te draaien. We roepen alle gemeenschappen op te streven naar verzoening. Nergens ter wereld is er immers plaats voor onverdraagzaamheid en extremisme. (*Applaus bij CD&V, de VLD, sp.a, AGALEV en VU&ID*)

De heer Joris Van Hautem : Historicus Bart De Wever waarschuwt in een scherpe analyse van dit voorstel van resolutie dat de geschiedenis niet misbruikt mag worden om hedendaagse politieke doelstellingen te realiseren.

Een poging om een nobel gebaar te stellen, blijft steken in de zoveelste poging om het Vlaams Blok te stigmatiseren. Het is de zoveelste vingerwijzing : Vlaams Blok en nationaal-socialisme zijn één pot nat. Met deze groteske beledigingen zorgt men ervoor dat wie voor eerherstel pleit, beschouwd wordt als iemand die het nationaal-socialisme wil goedpraten.

In het voorstel van resolutie wordt met geen woord gerept over het feit dat na vijftig jaar nog steeds niets gedaan is om de sociale gevolgen van de repressie weg te werken. Het Vlaams Parlement slaagt er niet in dit dossier op een andere manier zou benaderen.

In het voorstel van resolutie vinden we niets terug over wetenschappelijke onderbouw in het belang

van de jongeren. Het wetenschappelijk onderzoek dient enkel om te wijzen op de gevaren van ondemocratische uitgangspunten, van racisme en fascisme. Van het communisme is geen sprake.

Het Vlaams Parlement vergooit een kans om een punt te zetten achter de oorlog. We missen een kans om rechtvaardigheid en symbolisch eerherstel te eisen voor politieke delinquenten.

Voor de stichter van het Vlaams Blok, de heer Dillen, is amnestie een moreel punt zetten achter de oorlog en de na-oorlog. Amnestie betekent niet dat men gelijk wil halen of dat men zijn gedrag wil goedkeuren. Het is evenmin een historisch, noch een persoonlijk oordeel. Wij zijn niet de erfgenamen van de collaboratie.

Volgens de Franstaligen komt eerherstel neer op vergeten. Maar hoe kan men dat bij wet of decreet? In de omringende landen, het voormalige Oostblok en de vroegere Sovjet-Unie was het mogelijk om niet lang na de Tweede Wereldoorlog algemene amnestiemaatregelen uit te vaardigen zonder het oorlogsverleden te vergeten. Hier kan dat blijkbaar nog altijd niet.

Nochtans werd in de loop van de voorbije decennia betoogd voor amnestie of eerherstel. Tevergeefs werden verklaringen opgesteld, artikels geschreven en wetsvoorstellen of voorstellen tot resolutie ingediend. Vooral in de jaren '70 ontstond in Vlaanderen een maatschappelijke consensus over de amnestiegedachte. Er werd steeds gesteld dat eerherstel niet mogelijk is voor beulen. Men wou eerherstel om een einde te maken aan bepaalde gevolgen van repressie en epuratie voor de zogenaamde kleine lieden. Dat gebeurde wellicht vanuit de wetenschap dat de collaboratie en het verzet tijdens de bezetting niet bestonden. Men hield er rekening mee dat kleine factoren konden bepalen of men al dan niet in de collaboratie stapte.

Men wist dat bepaalde vormen van collaboratie, onder meer de economische, niet of nauwelijks bestraft werden vanwege het hogere staatsbelang. Ook erkende men dat de straatrepressie uit de hand gelopen is. Dat laatste was nog altijd een delicate kwestie. Zo werden in de jaren '80 nog uitzendingen van Maurice De Wilde geschrappt waarin het verzet of de magistraten kritisch werden belicht. Men zag in dat collaboratie in Vlaanderen niet zo eenvoudig lag en erop gericht was om het Vlaams-nationalisme als politieke factor uit te schakelen. Men wist en erkende dat de repressie een onvermijdelijk gevolg

was van de collaboratie, maar ook dat die disproportioneel was tegenover heel veel mensen en dat dergelijk onrecht ongedaan gemaakt moest worden.

Franstalige politici hebben er al die jaren een spelletje van gemaakt om Vlaanderen te stigmatiseren als de enige gemeenschap die gecollaboreerd heeft. Zo werd onder meer het decreet-Suykerbuyk heel sterk aangevochten.

Men vestigde dus de hoop op het Vlaams Parlement om een symbolisch gebaar te stellen. Die hoop wordt door het voorstel van resolutie de grond ingeboord, want dat handelt daar helemaal niet over. Het eerste deel van het voorstel is verwarrend. Men veroordeelt collaboratie. Welke vorm? Ook de economische? Of bedoelt men alleen die vormen die tot een veroordeling hebben geleid? Men brengt hulde aan de verzetstrijders en men erkent dat de repressie fouten heeft gemaakt. Er wordt niets voorgesteld om het onrecht te herstellen dat het gevolg is van de uitwassen van repressie en epuratie.

Men pleit voor verzoening. Dat is een nobele gedachte, maar men kan mensen nooit dwingen om zich met elkaar te verzoenen door middel van een wet, een decreet of een resolutie. Men kan stellen dat verzoening tussen individuen moet gebeuren, maar de overheid kan daaraan geen voorwaarden koppelen.

Volgens het voorstel kunnen diegenen die hun fout erkennen recht krijgen op begrip. Wat moet ik me voorstellen bij de stelling dat het historische pardon individueel aangevuld moet worden. Wat moeten mensen die niet veroordeeld zijn, maar op de lijst van de krijgssauditeur terecht kwamen, met deze tekst doen? Dat toont aan hoe slordig de tekst opgesteld is. Verzoening is mogelijk tussen individuen als dat spontaan gebeurt, zoals bijvoorbeeld bij de begrafenis van Flor Grammens.

We hoopten dat het Vlaams Parlement een gebaar zou stellen. We hebben een amendement als oproep ingediend. Die oproep is dezelfde als die van een groep vooraanstaande christenen en humanisten uit 1976. Het is ironisch vast te moeten stellen dat de tekst vandaag nog altijd grotendeels van toepassing is. De tekst roept op tot het wegwerken van de sociale gevolgen van de repressie en stelt dat het streven naar amnestie bestemd is voor politieke delinquenten en niet voor beulen of verklikkers. De tekst werd onderschreven door 230 prominenten en meer dan 450 Vlaamse burgemeesters van alle

politieke strekkingen.

Het zou edelmoedig zijn als het Vlaams Parlement die oproep zou overnemen en bij de federale overheid zou pleiten voor eerherstel of het wegwerken van de sociale gevolgen van de repressie en epuratie. We koesteren weinig illusies. Het amendement zal weggestemd worden omdat men wil uithalen naar het Vlaams Blok. Als men het voorstel goedkeurt, zal men erin geslaagd zijn om de wrok die velen nog tegenover de Belgische staat koesteren, over te planten naar de Vlaamse deelstaat. *(Applaus bij het VB)*

De heer Jo Vermeulen : De voorbije weken is gebleken dat het oorlogsverleden nog heel gevoelig ligt bij de verschillende generaties. De oudste Vlamingen ervaren nog steeds de pijn. Onze generatie heeft hen erover horen spreken. De jongeren liggen er echter niet wakker van. Collaboratie kent verschillende aspecten, onder meer de economische collaboratie moet eveneens bestudeerd worden.

Dit voorstel van resolutie roept op tot een gesprek. Het doel is niet de spons te halen over het verleden maar het in tegendeel op te blinken om helder te kunnen oordelen. De geschiedenis is niet de dienstmaagd, maar de klokkenluider van het politieke heden. Misschien slagen we er in de 21ste eeuw wel in om iets te leren uit de geschiedenis.

Het is nodig om een duidelijk onderscheid te maken tussen begrip voor bepaalde acties van individuen en de erkenning van het politiek systeem dat ze aankleefden.

Een ideologie, die gebaseerd is op frustratie, leidt nergens toe. De Vlaamse beweging was na de eerste wereldoorlog met reden ontevreden, maar de keuze voor een nieuwe orde was een vergissing. Een beweging, gebaseerd op uitsluiting en het zoeken naar een zondebok, eindigt meestal slecht. Extremisme is van alle volkeren en van alle tijden. Te veel vertrouwen in het eigen gelijk is gevaarlijk. De democratie is fragiel en moet beschermd worden.

Het voorstel van resolutie raakt het leven van velen. We moeten erkennen dat de weg naar de hel soms geplaveid is met goede bedoelingen. De vragen, die we stellen, mogen de mensen niet stigmatiseren. De vraag of men aan de verkeerde kant stond, kan collectief beantwoord worden. Het historisch pardon was daar een zeer belangrijke stap in. Het persoonlijk aandeel van de betrokkenen kan naar

voor komen in gesprekken. Mensen moeten de kans krijgen om hun verhaal te vertellen.

In de resolutie pogen we om te gaan met het verleden en zo de toekomst te vrijwaren. *(Applaus bij CD&V, de VLD, sp.a, AGALEV en VU&ID)*

De heer Sven Gatz : In het verleden zijn er veel pogingen ondernomen om het oorlogsverleden te verwerken. Dit voorstel van resolutie steunt op het initiatief van Frans-Jos Verdoodt en andere historici, waarop politici als de voorzitter van dit Parlement hebben ingespeeld. Er is veel overleg geweest, zelfs over de taalgrens. Het is een evenwichtig, genuanceerd en coherent document.

Het verbaast me dat zelfs over een dergelijk onderbouwd voorstel van resolutie nog commotie ontstaat, zogenaamd omdat een tekst over het verleden gebruikt wordt om ook over de huidige politieke context te oordelen. Geschiedenis is een continuüm. Het gaat niet op om tijdperiodes te isoleren. Het voorstel van resolutie verwerpt de slogan 'Eigen volk eerst', in het verleden, het heden en de toekomst.

Er waren nog andere punten van kritiek : het voorstel zou te veel of te weinig tegemoet komen aan de collaborateurs. We zullen het voorstel voor eerherstel in de Kamer ook steunen, maar vinden het belangrijk dat er eerst een loutering komt. Dit voorstel van resolutie erkent de fouten aan beide zijden. Als dit genuanceerd voorstel niet aanvaard wordt, zal Vlaanderen er niet in slagen in het reine te komen met zijn verleden. Het is de eerste stap, pas daarna kunnen concrete maatregelen getroffen worden. *(Applaus bij CD&V, de VLD, sp.a, AGALEV en VU&ID)*

De heer Herman De Loor : Ik heb niet de gewoonte een andere houding aan te nemen dan mijn partij. Nochtans heb ik meer dan eens een andere opvatting gehad, maar die heb ik verdedigd binnen de partijstructuren, zonder ermee naar buiten te treden.

Vandaag doe ik dat wel omdat ik niet kan aanvaarden dat men het meest barbaarse regime van deze eeuw zou minimaliseren. Ook tegenover mijn familie zou het trouwens wraakroepend zijn mocht ik dit voorstel van resolutie goedkeuren. Ik spreek hier ook namens een aantal andere leden van mijn fractie die wel achter mijn opvattingen staan, maar die niet, zoals ik, tegen dit voorstel van resolutie zullen stemmen.

De tijd begint de sporen uit te wassen van wat er tijdens en kort na de oorlog is gebeurd. Toch denken veel burgers nog steeds met pijn aan die periode terug. Ik meen dat we lessen moeten trekken uit het oorlogsverleden, maar dat we het daarbij moeten laten. Het nazisme was barbaars en de collaborateurs hielpen het in stand houden en sterker maken.

Toegegeven, ook tijdens de repressie zijn er ontsparingen geweest. Die waren echter vooral het werk van personen die pas bij de bevrijding plotseling weerstander zijn geworden en van de omstandigheden gebruik hebben gemaakt om persoonlijke rekeningen te vereffenen.

Op het ogenblik dat de eerste overlevenden uit de concentratiekampen zijn teruggekeerd was de bestraffing van de collaborateurs ook harder dan onmiddellijk na de bevrijding. Het zou echter een manifeste onrechtvaardigheid zijn repressie en collaboratie over dezelfde kam te scheren, wat volgens mij enigszins de teneur is van dit voorstel van resolutie.

Degenen die het hardst om verzoening roepen, weten wel dat na de oorlog 242 mensen ter dood zijn gebracht, maar vergeten dat in de vier voorafgaande jaren meer dan 40.000 mensen naar concentratiekampen werden afgevoerd en dat er minder dan 3.000 zijn teruggekeerd, waarvan de meesten dan nog onherstelbare schade aan de gezondheid hadden opgelopen.

We vinden het ook onbetamelijk te stellen dat velen in de collaboratie zijn gestapt uit niet-begrepen en misleid idealisme. In mijn ogen is dat alleen bij een onbeduidende minderheid het geval geweest. Wie in de collaboratie stapte, deed dat volgens mij bewust, ofwel vanuit plat opportunisten, ofwel vanuit een duidelijke politieke of militaire keuze voor extreem-rechts. De overgrote meerderheid van de collaborateurs wist maar al te goed wat de nazi's in hun schild voerden.

Vanuit democratisch en humaan standpunt zouden we een stap kunnen zetten naar verzoening met mensen die zestig jaar geleden lak hadden aan democratie en humaniteit. We vrezen echter dat dit voorstel van resolutie een poging is om de democratische partijen een eerste stap naar verzoening te laten zetten om hen vervolgens de oude eis van amnestie in de maag te splitsen. De collaboratie zal zich niet verontschuldigen; alleen de Belgische staat zal zich moeten verontschuldigen voor de repressie. Dat moeten we tot elke prijs

voorkomen.

Beseft men wel voldoende welke gevoeligheden deze resolutie losweekt ? Ik denk dat de uitzending van de Zevende Dag van 10 maart jongstleden op dat vlak duidelijk genoeg was. (*Applaus bij de sp-a en bij AGALEV*)

De heer Jos Geysels : Ik wil alle democratische fracties oproepen dit voorstel van resolutie te ondersteunen.

Toen we in 1994 in de federale kamer hierover een debat hebben georganiseerd, heb ik kunnen ervaren hoe gevoelig deze kwestie ligt. Met de vrienden van Ecolo heb ik het toen gehad over de noodzaak van verzoening, maar ze begrepen het niet. De meeste Franstaligen begrijpen dit niet of willen het niet begrijpen.

Ik heb toen geleerd wat de politieke relevantie is van de dingen die de mensen hebben meegemaakt en ook hoe moeilijk het is vooruitgang te boeken in dit dossier.

Vandaag kunnen we slechts een bescheiden bijdrage leveren. We weten dat we verzoening niet kunnen decreteren, maar als democraten moeten we verzoening wel stimuleren. In de Franse amnestiewet, die al dateert van augustus 1953, is er sprake van het prediken van verzoening in naam van de idealen van het verzet.

De keuze voor verzoening en verdraagzaamheid verbindt de democratische partijen in dit parlement, al verschillen we over veel andere zaken van mening. Deze keuze vormt tevens de kern van dit voorstel van resolutie, waardoor er eigenlijk geen plaats is voor onthoudingen. Het is zeer moeilijk om persoonlijke ervaringen zoals die van de heer De Loor, weer te geven in een resolutie, maar we moeten proberen onze conclusies te trekken uit de geschiedenis en dergelijke wantoestanden in de toekomst te voorkomen.

Maurice Coppieters zei het mooi : democraten moeten besmeurde pagina's kunnen omdraaien. Laten we samen een nieuw hoofdstuk schrijven, dat van de verdraagzaamheid. (*Applaus bij CD&V, de VLD, sp-a, AGALEV en VU&ID*)

De heer Jan Loones : NV-A was geen vragende partij voor de bespreking van dit onderwerp. Als partij, die streeft naar een humanistisch nationalisme in de eenentwintigste eeuw, gaat het voor ons echt

om een probleem uit de vorige eeuw. Is dit verleden trouwens nog zo onverwerkt als sommigen ons willen doen geloven ?

Wij zijn moegestreden : vroegere discussies zijn gestrand, het federale debat is volledig geblokkeerd, het decreet-Suykerbuyk werd weggestemd. Heeft een Vlaams initiatief wel zin ? Waarom laten we de discussie niet over aan historici, die de begrippen collaboratie en repressie eerst een precies moeten omschrijven ?

Als erfgenaam van de Volksunie voelt NV-A zich natuurlijk wel betrokken. Van bij haar ontstaan heeft die partij zeer veel aandacht gehad voor collaboratie en repressie. De Volksunie maakte in 1994 een omvattend plan voor amnestie en verzoening bekend, onder de titel 'Op zwart-wit denken bouw je geen samenleving'. De betrachtingen van dit plan komen overeen met de inhoud van het voorliggende voorstel van resolutie, maar de voorgestelde remedies waren ingrijpend anders. Dat kan niet anders, als je ziet hoe de sfeer ondertussen is veranderd. Vele poorten die toen nog open stonden, zijn nu hermetisch gesloten. In 1994 hield koning Albert II nog een voorzichtig pleidooi voor amnestie. Wie houdt dat nu nog voor mogelijk ?

De N-VA is ondertussen blij met elk initiatief dat ervoor zorgt dat de toekomstige Vlaamse generaties niet langer worden belast met dit probleem en waardeert de inzet van de initiatiefnemers. Natuurlijk zijn ook wij voorstanders van de zorg voor de democratie, verdraagzaamheid, de eerbiediging van de mensenrechten en het laakbare van autoritaire strekkingen.

Maar tot onze spijt is onze steun niet volledig onverdeeld. In de resolutie staat dat de voorwaarde voor verzoening een individuele erkenning van schuld is. Daar kan onze partij het niet mee eens zijn. Waarom verontschuldigt België zich dan ineens niet voor de jarenlange onderdrukking van de Vlamingen, de koloniale wandaden of de moord op Joris Van Severen ? Zovele flaminganten waren collaborateurs uit niet-begrepen idealisme. Men kan hen niet ineens alle wandaden van het nazi-regime aansmeren.

We ondersteunen elke inspanning die streeft naar verdraagzaamheid, maar zijn wel gekant tegen een utilitaire inschakeling van het oorlogsverleden. In dit voorstel van resolutie richt men zich te veel tegen een bepaalde politieke partij. De Vlaamse overheid mag zich niet verlagen tot het gebruik van het

oorlogsverleden voor politieke doeleinden. Deze strategie is trouwens verkeerd. Het Vlaams Blok is in geen geval de enige erfgenaam van het Vlaamse idealisme dat zich heeft laten misleiden.

Wij zijn voorstander van verzoening, maar zijn van mening dat een individuele fout- en schuldenkenning niet aangewezen is. Collectieve maatregelen dringen zich op en daarom zal NV-A een wetsvoorstel tot eerherstel in de federale Kamer indienen. Wij hebben problemen met de in dit voorstel van resolutie gehanteerde strategie, die alleen maar in de kaart van het Vlaams Blok zal spelen.

We ondersteunen dus de bekommernissen en doelstellingen van dit voorstel van resolutie, maar hebben problemen met de modaliteiten. We zullen ons daarom onthouden. N-VA zal ook het amendement van het Vlaams Blok niet goedkeuren, omdat het niet past in het huidige debat : het heeft enkel betrekking op collaboratie en mist bovendien elke geloofwaardigheid. *(Applaus bij enkele leden)*

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

Op dit voorstel van resolutie werd een amendement ingediend.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het amendement en over het voorstel van resolutie houden.

ACTUALITEITSDEBAT

Rapport Raad van Europa over bescherming van minderheden in België

De voorzitter : Aan de orde is het actualiteitsdebat over de conclusies van het rapport van de Raad van Europa over de bescherming van de minderheden in België.

De bespreking is geopend.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ik heb over dit onderwerp een voorstel van resolutie ingediend. Ik stel voor dat het Parlement er vandaag nog over stemt.

De voorzitter : U kunt er tijdens uw uiteenzetting dieper op ingaan. Ik zal het stuk laten uitdelen. We zullen er ons straks over uitspreken. *(Instemming)*

De heer Luc Van den Brande : Het rapport van

mevrouw Lili Nabholz-Haidegger en het ontwerp van resolutie die de commissie voor Juridische Zaken en Mensenrechten van de Raad van Europa heeft goedgekeurd, gaan in tegen de Europese Kaderconventie voor de bescherming van minderheden en tegen de evenwichten van het Belgische staatsbestel.

- *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Op 23 juli 1997 oordeelde de Vlaamse regering dat, rekening houdend met de institutionele machtsevenwichten en de grondwettelijk bepaalde taalregeling, de Nederlandstaligen en de Franstaligen in België noch in het hele grondgebied, noch in een deelgebied als een nationale minderheid beschouwd kunnen worden, zoals bepaald in de Kaderconventie. Dit duidelijke standpunt, dat unaniem werd goedgekeurd door het Vlaams Parlement, liep eigenlijk vooruit op de feiten omdat toen nog geen sprake was van de erkenning van minderheden in deelgebieden.

Toen bij de goedkeuring van het Lambermontakkoord werd afgesproken om ook de Kaderconventie voor de bescherming van minderheden te ondertekenen, heeft CD&V er onmiddellijk op gewezen dat er in een deelstaat geen nationale minderheid kan voorkomen. Het rapport-Nabholz en het ontwerp van resolutie zouden er nu toe kunnen leiden dat Vlaanderen verplicht wordt te erkennen dat op zijn grondgebied een nationale minderheid leeft. Toch zijn er minstens vijf argumenten om dat te weerleggen.

Ten eerste wordt deze Kaderconventie voor het eerst op een deelgebied toegepast. Ten tweede bevat de Kaderconventie weliswaar geen duidelijke definitie van het begrip minderheid, maar in het bijhorende protocol staan een aantal kenmerken. Een ervan is dat er sprake moet zijn van een lange verbondenheid met de gemeenschap waartoe men behoort. Dat kenmerk vinden we terug bij de Franstaligen als nationale minderheid, maar niet bij de Franstaligen in de Rand.

Ten derde houdt mevrouw Nabholz-Haidegger geen rekening met de homogeniteit van onze taalgebieden. Ten vierde gaat ze er ook ten onrechte van uit dat de deelstaten bevoegd zijn voor de faciliteiten en de taalgrens. Dat die tot de federale bevoegdheid behoren, zijn grondwettelijk bepaalde beginselen, die maar met een tweederde meerderheid gewijzigd kunnen worden.

Ten slotte heeft het Europese Hof al gesteld dat het homogene karakter van onze taalgebieden in overeenstemming is met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Als het rapport en het ontwerp van resolutie goedgekeurd worden, komt ons institutioneel kader op de helling en wordt de positie van de Franstaligen in de Rand versterkt. In heel Vlaanderen zullen ze bepaalde rechten kunnen vragen. Op een subtiele manier wil het rapport-Nabholz immers de veralgemeende tweetaligheid invoeren. CD&V zal er alles aan doen om te vermijden dat dit rapport en het ontwerp van resolutie ook in de plenaire vergadering van de Raad van Europa worden goedgekeurd.

De huidige meerderheid draagt een belangrijke verantwoordelijkheid. Deze regering heeft ervoor gekozen haar buitenlands beleid ondergeschikt te maken aan dat van de federale overheid. Zeker ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa had de regering haar verantwoordelijkheid moeten nemen.

Minister Paul Van Grembergen : Ik protesteer tegen uw verklaring. Het buitenlandse beleid is dat van de federatie. Dat betekent dat het Vlaamse en het federale niveau op voet van gelijkheid discussiëren over het buitenlandse beleid, eventueel identieke of complementaire conclusies trekken maar niet aan elkaar gebonden kunnen zijn. Dat is de keuze geweest van de Vlaamse regering. Tijdens de interministeriële conferentie voor buitenlands beleid (ICBB) wordt telkens een globale inschatting gemaakt van het uit te voeren beleid. Dat is vroeger nooit gebeurd.

De heer Luc Van den Brande : Zowel de Vlaamse regering als de federale overheid zijn verantwoordelijk. Het is verstandig om de onaanvaardbare verbintenis om het Lambermontakkoord te koppelen aan de ondertekening van de Kaderconventie, ongedaan te maken.

Er is een groot verschil met de vorige regeerperiode. Ons uitgangspunt is altijd de stelling van juli '97 geweest, met name dat er geen minderheden zijn op nationaal vlak en ook niet op het vlak van de deelstaten.

De grote vergissing van de Vlaamse regering is dat ze minister Michel de Kaderconventie heeft laten ondertekenen omdat de ICBB zou zoeken naar de juiste definitie van minderheden. Men is door de

feiten achterhaald. Dat minister Van Grembergen geloofde dat hij op de goede wil van de Franstaligen kon rekenen als hij geen regeringscommissarissen naar Wezembeek-Oppem zou sturen, is een bewijs ofwel van grenzeloze naïviteit ofwel van verkeerd inschattingsvermogen. Hij heeft de ambities niet waargemaakt.

De ontwerpresolutie op basis van het rapport-Nabholz is als een olifant door een porseleinkast. De heer Michel heeft die olifant in beweging heeft gezet. Wie heeft de deur wagenwijd opengezet ?

Minister-president Patrick Dewael : De olifant waarover u spreekt, is mevrouw Nabholz-Haidegger. In een vorige regeerperiode was dat de heer Columberg. U moet volledig zijn. De vorige regering is er met een geïntegreerd buitenlands beleid evenmin in geslaagd om het rapport van de heer Columberg te verhinderen. Hoe is het mogelijk dat de Raad van Europa op die basis functioneert ? Dat is de vraag die we kunnen stellen en daaruit kunnen we de gepaste conclusies trekken.

We vormen allemaal de waarborg voor de ondertekening van de Kaderconventie. De grote verdienste van het Sint-Michielsakkoord is dat er een buitenlands beleid van de federatie gevoerd wordt. De Kaderconventie kan pas in werking treden als ze geratificeerd wordt. Als er geen definitie van minderheid kan gevonden worden, zal het Vlaams Parlement de tekst nooit ratificeren.

De faciliteiten zijn ooit in een grondwet gebetonneerd. De VLD-fractie heeft daaraan nooit haar medewerking verleend.

De heer Luc Van den Brande : Als het van uw fractie afhangt, zouden we nog altijd in een periode van het unitaire België zitten. Men kan het de christen-democraten moeilijk verwijten dat ze stappen hebben gezet in de staatshervorming.

Het grote verschil met de vorige regeerperiode is dat het rapport-Columberg door de plenaire vergadering werd weggestemd. De vorige federale regering heeft nooit een handtekening gezet om de ratificatieprocedure in gang te zetten. De Vlaamse regering heeft gewoon laten betijen.

Minister-president Patrick Dewael : Kan u aantonen wat het verband is tussen de ratificatieprocedure van de Kaderconventie en de opdracht van mevrouw Nabholz-Haidegger om een rapport op te stellen ?

De heer Luc Van den Brande : De heer Van Grembergen legt met Spirit grote verklaringen af. Men heeft geen ambities voor Vlaanderen met een verdere staatshervorming.

We hebben telkens vragen gesteld over de draagwijdte van de bijeenkomst van 19 januari 2002 van de Commissie van Venetië. De conclusie van de Raad van Europa over de ontwerpresolutie is gesteund op de opinie van die Commissie. Er is een parallel circuit tussen minister Michel, de Commissie van Venetië en de rapporteur om een verslag te maken over de vraag wat een nationale minderheid op het niveau van de deelstaten is. We hebben er toen op gewezen dat dat een gevaarlijk denkspoor is.

Wij zullen alle pogingen steunen om de collega's van de Raad van Europa, die te goeder trouw handelen, vertrouwd te maken met ons staatsbestel.

CD&V zal de Kaderconventie nooit ratificeren als afgeweken wordt van het oorspronkelijke voorbehoud : er zijn geen andere minderheden dan de Duitstalige gemeenschap, noch in België, noch in de deelgebieden. Minister Chabert en onze collega's in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad zullen ook deze houding aannemen. Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid nemen om de beslissing te keren. *(Applaus bij CD&V en N-VA)*

Minister Paul Van Grembergen : Op 19 januari was er een informele vergadering met wetenschappers van de Commissie van Venetië. Zij zeiden dat er in de regio's wel minderheden kunnen zijn. Wij hebben toen reeds in het verslag laten opnemen dat wij het daarmee niet eens waren. De voorzitter Lord Russell, het interministerieel comité en minister Michel hebben dat trouwens bevestigd.

De verdachtmakingen helpen ons niet vooruit. Ik zal niet meer reageren op laag bij de grondse verklaringen. *(Applaus bij de VLD, sp.a, AGALEV en VU&ID)*

De heer André Denys : Het rapport ergert de VLD-fractie. Het lijkt wel of wij onze Franstalige medeburgers discrimineren. Heeft de Raad van Europa niets anders te doen dan zich te mengen in de communautaire steekspellen van enkele Fransdolle politici ?

Vlaanderen is gastvrij en tolerant. De Raad van Europa zou zich beter bezighouden met landen die minderheden minoriseren en discrimineren. De

omschrijving van het begrip minderheden door deze raad is een inmenging in onze interne aangelegenheden. De Kaderconventie over de minderheden moet uitgevoerd worden door de parlementen en regeringen van de landen.

Het klopt niet dat de Vlaamse regering te weinig heeft gedaan. Een internationaal orgaan inzetten voor plaatselijke betwistingen getuigt van weinig respect voor de opdracht van deze instelling. Kritiek op de Vlaamse houding bij het eerste rapport van de Raad van Europa was ook onterecht. Alle inspanningen van toen zijn trouwens tevergeefs geweest. Het probleem ligt bij de werking van de Raad van Europa. Als ik lid zou zijn van deze raad, zou ik als teken van protest ontslag nemen.

De heer Eric Van Rompuy : Als de leden van de oppositie in een bepaald dossier geen gelijk halen, moeten zij dus ontslag nemen.

De heer Luc Van den Brande : Als de heer Denys zijn eigen redering zou volgen, was hij al jaren geen lid meer van dit parlement. De commissie voor Juridische Zaken en Mensenrechten heeft het rapport behandeld, enkel de leden van deze commissie zijn stemgerechtigd. In de plenaire vergadering van 22 april zal het definitieve oordeel geveld worden.

De heer André Denys : Betrokken blijven bij een instelling waar een eenvoudig verzoekschrift volstaat om zich te mengen in interne aangelegenheden, is niet zinvol. De Vlaamse regering heeft in de vorige regeerperiode wel goed werk verricht.

Weigeren om te debatteren over de Kaderconventie over de minderheden, zou de indruk wekken dat wij iets te verbergen hebben. Wij willen de Kaderconventie ratificeren, maar de definitie van nationale minderheden moet bepaald worden door het Interministerieel Comité van Buitenlandse Aangelegenheden, niet door mevrouw Nabholz.

De heer Kris Van Dijck : We zijn niet gekant tegen de ondertekening van een minderhedenverdrag. Onze voorgangers hebben het net voor de minderheden opgenomen.

Het Zwitserse parlamentslid stelt echter dat het koppelen van voorwaarden aan de ondertekening van de Kaderconventie zonder grondslag is. Ze wordt daarin bijgetreden door een juriste van de KULeuven, die stelt dat België de keuze heeft : dit verdrag niet ratificeren of het in zijn geheel

aanvaarden. Een voorbehoud of een interpretatieve verklaring is in strijd met het internationaal recht.

We betreuren dat we dit minderhedenverdrag niet kunnen goedkeuren, maar we vrezen dat we niet weten waarheen deze conventie ons kan leiden.

De heer André Denys : De omschrijving in het rapport Nabholz aanvaarden we niet, maar dat betekent nog niet dat er over de ondertekening van dit verdrag niet kan gepraat worden. Deze krampachtige houding komt verkeerd over in het buitenland.

Minister-president Patrick Dewael : Als dit parlement het minderhedenverdrag niet ratificeert, is er geen probleem, want het gaat alleen om een aanbeveling. De Vlaamse regering zal deze conventie niet ratificeren indien er over de definitie geen consensus kan worden bereikt binnen de ICBB. En het ziet er naar uit dat dat niet het geval zal zijn, wat ik persoonlijk betreur, want het is niet goed voor het imago van België en van Vlaanderen. Overigens heeft het parlement hierover het laatste woord. De vorige Vlaamse regering nam in deze kwestie hetzelfde standpunt in als de huidige.

Op basis van de bevindingen van de Expertcommissie van Venetië vindt mevrouw Nabholz een nieuw begrip uit, namelijk het begrip regionale minderheid. De Kaderconventie erkent echter alleen de nationale minderheden en bijgevolg zijn de aanspraken van de Franstaligen zonder voorwerp. Mevrouw Nabholz gaat er blijkbaar vanuit dat België geen federatie is maar een confederatie. In dat geval moet men immers kijken naar de minderheden op het niveau van de deelstaten.

Hier wordt een politiek spel gespeeld dat de bedoeling heeft een beeld op te hangen van een verdeeld Vlaams Parlement met goede en minder goede Vlamingen.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Zelfs al kwamen we tot een consensus over de definitie van een minderheid, dan nog zou dat niets veranderen aan de situatie. Mevrouw Nabholz verwijst immers naar artikel 19C van het Weense verdragenverdrag dat bepaalt dat een voorbehoud niet in strijd mag zijn met de wezenlijke inhoud van het verdrag. Dat maakt ieder Belgisch voorbehoud ongeldig.

Minister-president Patrick Dewael : Veel landen hebben de Kaderconventie gearafeerd, maar

hebben een voorbehoud gemaakt bij de definitie van een minderheid. België heeft hetzelfde voorbehoud gemaakt als de andere landen, maar om een andere reden. Op Belgisch niveau zijn er geen minderheden, behalve dan de Duitstalige gemeenschap.

De heer Luc Van den Brande : Met de conclusie zijn we het eens. Het is niet de bedoeling dat we deze conventie nooit ondertekenen. Ik heb alleen gezegd dat er een verschil is tussen de vorige en de huidige regeerperiode. Minister Michel heeft immers zijn handtekening geplaatst. We zouden dit nog kunnen aanvaarden indien de Vlaamse regering in de ICBB had gezegd dat een akkoord alleen mogelijk was als er uitdrukkelijk werd bepaald dat er in België geen minderheden zijn, niet op nationaal en evenmin op deelstatelijk niveau.

Het rapport Nabholz behoort tot het overwegende gedeelte. Wat nu voorligt onder punt 9 van het ontwerp van resolutie is dat er in België geen minderheden zijn op nationaal niveau, behalve de Duitstaligen. Er zouden echter wel minderheden zijn op regionaal niveau.

Minister Paul Van Grembergen : De Vlaamse regering heeft steeds de stelling verdedigd dat er geen minderheden zijn in Vlaanderen. Minister Michel heeft het minderhedenverdrag inderdaad ondertekend, maar mevrouw Nabholz-Haidegger stelt zich heel wat vragen bij de waarde van deze handtekening.

Ik ben voorstander van een ratificatie van het minderhedenverdrag. De Vlaamse gemeenschap heeft het doorheen de geschiedenis immers steeds opgenomen voor de verdediging van de rechten van minderheden.

De stelling dat we het minderhedenverdrag sowieso nooit zullen goedkeuren, kan slechts negatieve gevolgen opleveren. Op internationale steun zullen we dan in geen geval kunnen rekenen. Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de inhoud van het rapport van Nabholz-Haidegger en onze strategie op lange termijn.

De heer André Denys : Ik besluit dat CD&V het eigenlijk eens is met de strategie op lange termijn. Minister-president Dewael vertelt hier dat er op de Duitstaligen na geen nationale minderheden zijn in België. Maar ik ga nog verder : omwille van het feit dat de federale afspraken over het communautaire evenwicht enkel kunnen worden gewijzigd met een tweederde meerderheid, zijn er de facto ook geen

regionale minderheden.

Het broze communautaire evenwicht in dit land is gebaseerd op het territorialiteitsprincipe en de Rand is duidelijk Vlaams grondgebied. De taalwetten moeten er dan ook worden gerespecteerd. De VLD is voor een open en tolerant Vlaanderen, maar de jarenlange Vlaamse strijd voor het behoud van het Vlaamse karakter van de Rand mag niet worden uitgehold. (*Applaus bij de VLD, sp.a, AGALEV en VU&ID*)

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : De commissie voor de Mensenrechten van de Raad van Europa heeft beslist dat er een Franstalige minderheid is in Vlaanderen, die niet genoeg taalfaciliteiten heeft. Zijn ze toch niet te beklagen, die onderdrukte Franstaligen in de Rand ? Hoe overleven ze er toch ? Maar al is iedereen het er hier mee eens dat de conclusies van het rapport van mevrouw Nabholz-Haidegger belachelijk zijn, de gevolgen kunnen wel groot zijn.

Het is duidelijk dat er in Vlaanderen geen minderheden zijn, maar wel Franstalige inwijkelingen met grootse ambities. En deze ambities werden de laatste tijd alleen maar nieuw leven ingeblazen, voorbeelden daarvan zijn er genoeg, met als grote uitspringers de ondertekening van het minderhedenverdrag door minister Michel en de conclusies van het rapport van mevrouw Nabholz-Haidegger. Het gaat niet om toevalligheden, maar om het onderdeel van een uitgekende strategie van de Franstaligen.

Uit punt drie en vier van de toelichting bij het rapport van mevrouw Nabholz-Haidegger blijkt duidelijk wat de missie van deze dame was tijdens haar twee bezoeken aan ons land. Zij moest de Belgische overheid aanzetten tot de ondertekening en ratificatie van het minderhedenverdrag. En alle gesprekken met de vertegenwoordigers van de Voerenaars, van de Rand of met voorzitter De Batselier waren een maat voor niets. Haar uitgangspunt stond al vast bij de aanvang van haar zending : de voorrechten van de Franstaligen in Vlaanderen moesten worden uitgebreid, zowel inhoudelijk als geografisch.

Mevrouw Nabholz-Haidegger riep hiervoor zelfs de steun in van de heer Scholsem van de Commissie van Venetië. In januari vond hierover een vergadering plaats in de Senaat, waar het dossier een gevaarlijke wending nam : er was voor het eerst sprake van een onderzoek naar regionale

minderheden. Waar het volgens minister Van Grembergen om een academische zitting ging, bleek achteraf dat het de bedoeling was de conclusies van de Commissie van Venetië nog eens duidelijk naar voren te brengen. Werd de Vlaamse regering dan een rad voor de ogen gedraaid ?

Ik geloof al lang niet meer in de goede trouw van mevrouw Nabholz-Haidegger. Ik verwijs naar het FDF-pamflet waarop haar naam fungeerde en waarin alle voordelen werden opgesomd die de ratificatie van het minderhedenverdrag voor de Franstaligen in Vlaanderen zou opleveren. Dezelfde voordelen vinden we nu terug in het rapport van mevrouw Nabholz-Haidegger.

In een onafhankelijk Vlaanderen waren we nooit met deze situatie geconfronteerd, maar ook in de huidige context hadden we haar kunnen vermijden. Het kaderverdrag wordt immers alleen maar ondertekend in ruil voor de steun van de PSC aan het Lambermontakkoord. Voorts trad de Vlaamse regering niet assertief of proactief genoeg op. In plaats van een positief imago te verspreiden, deed ze liever aan nestbevuiling. De communicatie met de internationale gemeenschap verloopt al jaren ondermaats. Er is evenmin een diplomatiek offensief gevoerd om het Vlaamse standpunt toe te lichten. Ons voorstel om een delegatie van dit parlement naar de Raad van Europa te sturen, werd evenmin goedgekeurd.

Een meerderheid die de dictaten van de minderheid blijft aanvaarden, krijgt ooit klappen. Het komt er nu op aan te vermijden dat we terugkeren naar de tweetaligheid uit de 19de eeuw. In de huidige context kunnen we de Kaderconventie niet goedkeuren, zelfs al zou er een consensus bestaan over de definitie van het begrip minderheid. Heeft de Vlaamse regering daartoe overigens al experts benoemd ?

Minister Paul Van Grembergen : Dat hebben wij inderdaad gedaan. Het is evenwel de taak van het interministerieel comité om hen te op de hoogte te stellen.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Dat is nog niet gebeurd.

Minister-president Dewael vraagt zich af waarom nu pas verwezen wordt naar artikel 19C van het Weense Verdragenverdrag. Het klopt inderdaad dat heel wat andere lidstaten ook een clause hebben toegevoegd aan de Kaderconventie. Maar in geen enkel van die landen, heeft een minderheid ook een

zaak aanhangig gemaakt bij de Raad van Europa. Het argument van minister-president Dewael is dus niet waterdicht.

De Vlaamse regering moet de bespreking van deze Kaderconventie in de interministeriële conferentie voor het Buitenlandse Beleid stopzetten en de ratificatie ervan tegenhouden. We moeten de Raad van Europa van onze visie overtuigen, een eigen buitenlands beleid voeren en de faciliteiten correct toepassen. (*Applaus bij het VB*)

De heer Leo Peeters : Voor de tweede keer maken we mee hoe een Zwitser hier in opdracht van de Raad van Europa een onderzoek komt voeren.

De opdracht van mevrouw Nabholz is uitgebreider dan die van de heer Columberg, maar beiden zijn even vooringenomen. Al tijdens haar eerste verklaring, stelde mevrouw Nabholz dat de Franstaligen in de Vlaamse Rand bijkomende rechten verdienen. Dergelijke aanpak is verre van ernstig en brengt het gezag van de Raad van Europa ernstige schade toe. Daarom vraag ik de Vlaamse regering werk te maken van een doorwrocht juridisch dossier.

Het begrip nationale minderheid wordt geregeld op nationaal en niet op regionaal niveau. In de Kaderconventie is evenmin sprake van deelstaten, maar zoals ik al eerder zegde : de opdracht van mevrouw Nabholz was ruimer. Bovendien wordt de notie minderheid in onze rechtspraak ook alleen maar op nationaal niveau erkend.

Ons standpunt is duidelijk : het Vlaams Parlement mag deze Kaderconventie niet goedkeuren. En kom niet af met een imagoprobleem : we leven tenslotte in een staat waar alle machtsevenwichten grondwettelijk bepaald zijn.

We moeten echter eerst al onze aandacht richten op de Raad van Europa. De bereidheid is er, maar ik verzeker iedereen dat we het anders zullen moeten aanpakken dan maandag.

Ons land werd tijdens de commissiebespreking maar door één iemand vertegenwoordigd en bovendien weigerde die vertegenwoordiger nog het rapport af te keuren. Ik reken het de heer Van Oost bijzonder zwaar aan dat hij zich slechts onthouden heeft. (*Applaus bij CD&V, VLD, het VB, sp a en VU&ID*)

We moeten duidelijk maken dat het Vlaams Parlement eensgezind de Vlaamse regering

ondersteunt. We aanvaarden de interpretatie van de conventie niet en gaan niet over tot de ratificatie ervan. (*Applaus bij CD&V, de VLD, het VB, sp.a en VU&ID*)

De heer Eloi Glorieux : Ik benadruk dat mijn fractie volledig achter het standpunt en de strategie van de minister staat.

De Raad van Europa is een waardevolle instelling die respect verdient en die ernstig moet genomen worden. Ze werd in 1949 opgericht om de mensenrechten in Europa te verdedigen en in 1995 stelde ze een Kaderconventie voor de rechten van de nationale minderheden op. Die conventie had als doel om bescherming te bieden aan minderheidsgroepen in landen die zonder enige inpraak plots deel uitmaakten van een ander land.

De Commissie van de Raad van Europa onderzoekt geregeld klachten die in het kader van de Kaderconventie werden ingediend. Zo werden recent rapporten opgesteld over de doodstraf in Oekraïne en de vervolging van zigeuners in Slowakije. Door daaraan op hetzelfde niveau een klacht toe te voegen over de vermeende discriminatie van Franstaligen in de Vlaamse Rand, heeft men de instelling geen recht gedaan. Het FDF besmeurt op opportunistische wijze het imago van ons land en toont absoluut geen respect voor de ware aard van de Raad van Europa.

De Vlamingen hebben van weinigen lessen te krijgen inzake taalhoffelijkheid en taalverdraagzaamheid. De vraag is trouwens hoe men zo iets meet. Op basis van de bereidheid om andere talen te leren en te spreken? Volgens een recent OESO-rapport staat het taalonderwijs in Vlaanderen helemaal bovenaan. Er is dan ook geen reden om ons defensief op te stellen.

Mevrouw Nabholz-Haidegger had beter eerst de institutionele geschiedenis van ons land bestudeerd. Misschien moeten we hier de hand in eigen boezem steken. We zijn er te gemakkelijk van uitgegaan dat mevrouw Nabholz-Haidegger tijdens haar blitzbezoek alles kon vatten. Van iemand die een mensenrechtenrapport over ons land samenstelt, kan men verwachten dat ze weet dat elke staatshervorming een grondwetswijziging inhoudt. Daarvoor is niet alleen een tweederde meerderheid in het federale parlement maar ook een meerderheid in elke taalgroep nodig. De complexe staatsstructuur is er met instemming van een democratische meerderheid in elke gemeenschap gekomen. Als bepaalde extremistische Franstaligen daarvan een

pijler willen onderuithalen, dan dreigt de fragiele constructie in elkaar te storten. Men mag niet vergeten dat Franstaligen uit vrije wil in de Vlaamse Rand komen wonen.

Laat ons de zaak op een assertieve wijze benaderen zonder ons te verlagen tot de strategie van sommige extremisten. We mogen de zaak ook niet belangrijker maken dan ze is. Het doorvoeren van de aanbevelingen in het rapport-Nabholz vereist een grondwetswijziging, die natuurlijk over veel meer zal gaan. De vraag is hoeveel Franstaligen daarvoor te vinden zijn.

Laat ons in eerste instantie de collega's in de parlementaire vergadering van de Raad overtuigen van de roekeloosheid van de FDF-klacht. We steunen in dat opzicht de aanstelling van de heer Vic Anceaux als pleitbezorger van onze belangen. Voorts steunen we het standpunt van deze regering dat de Kaderconventie alleen ter ratificatie zal voorgelegd worden als ze de ondubbelzinnige nuance bevat dat er in Vlaanderen geen nationale minderheden zijn. (*Applaus bij de VLD, sp.a., AGALEV en VU&ID*)

De heer Dirk De Cock : De schaduw van de heer Columberg is nog maar net aan het vervagen, of mevrouw Nabholz-Haidegger loopt verloren in de parlementaire structuren. De Kaderconventie is van toepassing op nationale staten. In België is er een nationale minderheid, met name de Duitstalige. In dat verband duiken er bijkomende gedachtecronkels op, die ervan uitgaan dat de richtlijnen van de conventie ook van toepassing zijn op de regio's.

Mevrouw Nabholz-Haidegger zegt in haar rapport dat er binnen de Belgische regio's minderheden zijn volgens de definitie van de Kaderconventie. Die stelling is aangenomen door de Commissie voor Juridische Aangelegenheden en Mensenrechten van de parlementaire vergadering van de Raad van Europa. Het betreft in feite een contradictio in terminis, want de Kaderconventie heeft het uitsluitend over nationale minderheden.

De Kaderconventie is geschreven ten behoeve van die gemeenschappen die van de meerderheid van hun volk werden afgescheiden en in een staat terecht kwamen waar een ander volk de dienst uitmaakte. In de Vlaamse Rand gaat het om een totaal ander verschijnsel. De laatste 40 jaar zijn Franstaligen zich daar uit vrije wil komen vestigen, zonder rekening te willen houden met de omgevingstaal en met de duidelijke strategie om de gebieden een tweetalig statuut te geven.

Binnen de afspraken die tijdens de opeenvolgende staatshervormingen zijn gemaakt, werden aan de Franstaligen telkens rechten toegekend, met name de faciliteiten. Iedereen kan de overheid vragen om op persoonlijk vlak in de andere landstaal benaderd en bediend te worden.

Het territorialiteitsbeginsel zit in onze Grondwet verankerd. We richten een oproep tot de Vlaamse regering om vanaf nu tot 22 april de zienswijze van Vlaanderen bekend te maken aan de leden van de Raad van Europa. Spirit beklemtoont dat honderdduizenden Vlamingen de tolerantie ook daadwerkelijk toegepast hebben.

Vlaanderen is gastvrij en tolerant. De indieners van het verzoekschrift vinden de Franse taal en cultuur superieur. Zij zoeken de confrontatie.

Als de Raad van Europa het rapport van mevrouw Nabholz goedkeurt, zullen wij weigeren de Kaderconventie te ratificeren. (*Applaus bij CD&V, de VLD, sp.a, AGALEV en VU&ID*)

De heer Kris Van Dijck : Is het rapport van mevrouw Nabholz-Haidegger het gevolg van lobbywerk of ziet men de Belgische toestand werkelijk zo somber ? Het is hemeltergend dat België een Vlaamse en een Franstalige vertegenwoordiger stuurt om tegen elkaar op te lobbyen. Ik betreur dat we aandacht moeten besteden aan dit dossier terwijl andere problemen onze aandacht vragen.

Het rapport is gebaseerd op beraadslagingen in de Commissie van Venetië, waar één Belg deel van uitmaakt. Het is duidelijk dat Vlaanderen vertegenwoordigd moet zijn in alle Europese organen. Als het zo is dat in de regio's minderheden zijn, moet Vlaanderen daarover trouwens de bevoegdheid krijgen. (*Applaus*)

Minister Paul Van Grembergen : Een eensgezind standpunt zou politiek volwassen zijn. Ondanks ons omvangrijk dossier, heeft de commissie voor Justitie en Mensenrechten van de Raad van Europa, het rapport-Nabholz goedgekeurd. Allicht hebben slechts een paar commissarissen de moeite genomen het dossier door te nemen. De meesten kennen de Belgische situatie niet.

De kern van het probleem is dat een aantal Franstaligen in de Rand blijven ijveren voor een aanhechting van de faciliteitengemeenten bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ons staatsbestel is

echter gevestigd op democratische beslissingen, genomen bij tweederde en dubbele meerderheid. De Franstaligen in Vlaanderen hebben individuele en collectieve rechten. Een uitbreiding van die rechten zou neerkomen op het verlenen van voorrechten. Daarvan kan geen sprake zijn.

In Vlaanderen genieten anderstaligen meer rechten dan waar ook ter wereld. Vlamingen spreken vaak meerdere talen. Het is onvoorstelbaar dat wij nu als onverdraagzaam bestempeld worden.

Het rapport is oppervlakkig. België wordt aangemaand om eindelijk werk te maken van een arrest van het Hof voor de Rechten van de Mens van 1968. Toen was er in de randgemeenten en in Leuven en Heverlee nog erkend en gesubsidieerd Franstalig onderwijs. Het arrest is sinds 1970 zonder voorwerp : de taalgebieden zijn in de Grondwet geschreven en de zes gemeenten zijn toegevoegd aan het Nederlandse taalgebied.

Deze elementen tonen aan dat de rapporteur de Belgische grondwettelijke evolutie van de laatste dertig jaar onvoldoende heeft gevolgd en dat ze de kwestie heeft beoordeeld vanuit een vooroordeel. Door het bedenken van het nieuwe begrip regionale minderheid is ze de Franstaligen op een creatieve manier van dienst. De tekst van de Kaderconventie spreekt immers uitsluitend over nationale minderheden.

Artikel 27 van het VN-verdrag over burgerlijke en politieke rechten bepaalt dat de term minderheden alleen slaat op minderheden op het niveau van de staat in zijn geheel. Op grond daarvan werden de Engelstalige inwoners van Québec door de Unesco niet als een minderheid beschouwd. Ook binnenlandse juridische elementen wijzen in dezelfde richting. In België wordt geen subnationaliteit erkend. Daarom kunnen er ook geen subnationale minderheden zijn.

Nu moeten we nagaan hoe we in de komende weken de besluitvorming in de parlementaire assemblee kunnen beïnvloeden. Uiteraard kunnen we de 580 leden niet allemaal persoonlijk aanspreken. De Vlaamse regering heeft echter aan de heer Vic Anciaux gevraagd een aantal sleutelfiguren van verschillende politieke families te informeren over de interpretatie van de Vlaamse regering in dit dossier. Ik heb ook de voorzitters van de Vlaamse politieke partijen aangeschreven om te vragen dat hun parlementsleden zouden bijdragen tot een verstandige standpuntbepaling binnen hun fractie

van de Raad van Europa. Verschillende parlementsleden hebben hun medewerking al toegezegd. Ik heb ook alle Nederlandstalige parlementsleden die zitting hebben in de Raad van Europa, uitgenodigd tot een bespreking van de strategie. Het is de bedoeling amendementen op het rapport-Nabholz voor te bereiden en die door zo veel mogelijk leden te laten ondertekenen. Ik zal ook alle leden van de parlementaire assemblee een korte, informatieve nota bezorgen. Het Vlaams Parlement dient vast te stellen dat de Kaderconventie in haar huidige vorm niet kan geratificeerd worden. Vanuit het Vlaams Parlement willen we dit meedelen aan de federale kamer. Daar kan de conventie niet worden geratificeerd zonder de medewerking van de Nederlandstalige parlementsleden.

Het rapport-Nabholz is een vorm van politieke oplichterij, die verscholen gaat achter de principes van respect voor de rechten van de mens en van de minderheden. Uiteindelijk is het de bedoeling de Franstaligen in de Rand en in Vlaanderen de nodige middelen te geven om de grondwet onderuit te halen. Ik vraag dat hierover een gezamenlijk voorstel van resolutie zou worden ingediend en goedgekeurd, al behoudt het Vlaams Parlement natuurlijk het laatste woord. Een grote eensgezindheid over deze kwestie is erg belangrijk.

Motie van aanbeveling

De voorzitter : Door de heren Van Vaerenbergh, Sannen, Van den Brande, Denys en Peeters werd tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie van aanbeveling aangekondigd. Ze moet uiterlijk vrijdag 22 maart 2002 om 17 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

De bespreking is gesloten.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter : Hedenmiddag heeft het Uitgebreid Bureau eenparig beslist het voorstel van decreet houdende bekrachtiging van de stedenbouwkundige vergunningen verleend door de Vlaamse regering op 18 maart 2002, in toepassing van het decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dringende redenen van groot belang gelden te verwijzen naar en te laten behandelen door de Verenigde Commissies voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie en Leefmilieu, Natuurbehoud

en Ruimtelijke Ordening op maandagnamiddag 25 maart 2002.

Het is de bedoeling dit voorstel van decreet reeds op woensdag 27 maart 2002 door de plenaire vergadering te laten behandelen na het uitbrengen van een mondeling verslag. Aangezien we zodoende noodgedwongen moeten afwijken van de reglementaire termijnen en bepalingen, moet ik de plenaire vergadering vragen eenparig akkoord te gaan met deze afwijkingen van het Reglement.

Is het Parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Ratificatie van de Europese Kaderconventie voor de bescherming van minderheden

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter : Zonet heeft de heer Luk Van Nieuwenhuysen een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen betreffende de ratificatie van de Europese Kaderconventie voor de bescherming van de minderheden.

Is het parlement het eens met het voorstel tot spoedbehandeling ?

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijn fractie was bereid dit voorstel van resolutie in te trekken en een gezamenlijk initiatief af te wachten. Vermits men ons daarbij niet wil betrekken, handhaven we ons voorstel van resolutie.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Ik stel voor dat we dit onderwerp in zijn totaliteit behandelen tijdens de volgende vergadering.

- *Het voorstel tot spoedbehandeling wordt met 18 stemmen tegen 89 niet aangenomen.*

ONTWERPEN VAN DECREET

Vlaams jeugdbeleid

Aangehouden stemmingsen

De voorzitter : Aan de orde zijn de aangehouden stemmingsen over de amendementen op de artikelen 54 en 66 van het ontwerp van decreet op het

Vlaamse jeugdbeleid.

- *De amendementen worden aangenomen.*
- *De aldus geamendeerde artikelen 54 en 66 worden aangenomen.*

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het aldus geamendeerde ontwerp van decreet op het Vlaamse jeugdbeleid.

- *Het aldus geamendeerde ontwerp van decreet wordt met 63 stemmen bij 46 onthoudingen aangenomen.*

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht : Ik heb een stemafpraak met mevrouw Demeester-De Meyer.

Bescherming van varend erfgoed

Aangehouden stemmingsen

De voorzitter : Aan de orde zijn de aangehouden stemmingsen over de amendementen op de artikelen 4 en 5 en over de artikelen 4 en 5 van het ontwerp van decreet tot bescherming van varend erfgoed.

- *De amendementen worden aangenomen.*
- *De aldus geamendeerde artikelen 4 en 5 worden aangenomen.*

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het aldus geamendeerde ontwerp van decreet tot bescherming van varend erfgoed.

- *Het aldus geamendeerde ontwerp van decreet wordt eenparig door de 110 aanwezige leden aangenomen.*

Kijk- en luistergeld

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende invoering van het nultarief inzake het kijk- en luistergeld.

- *Het ontwerp van decreet wordt met 76 stemmen bij 30 onthoudingen aangenomen.*

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Aanstellen advocaten door Vlaamse overheid

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van de heren Weyts, Platteau, De Reuse en Suykens, mevrouw De Martelaer en de heer Vandenbroeke betreffende het aanstellen van advocaten door de Vlaamse overheid.

- *Het voorstel van resolutie wordt, wat de gemeenschapsaangelegenheden betreft, eenparig door de 109 aanwezige leden en, wat de gewestaangelegenheden betreft, eenparig door de 106 aanwezige leden aangenomen.*

Omgaan met het oorlogsverleden van Vlaanderen

Stemming over het amendement

De voorzitter : Aan de orde is de stemming over het amendement op het voorstel van resolutie van de heren De Batselier, Van Rompuy, Vermeiren, Tobback, Sannen en Van Vaerenbergh betreffende de aanbevelingen inzake het omgaan met het oorlogsverleden van Vlaanderen.

- *Het amendement wordt niet aangenomen.*

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie de heren De Batselier, Van Rompuy, Vermeiren, Tobback, Sannen en Van Vaerenbergh betreffende de aanbevelingen inzake het omgaan met het oorlogsverleden van Vlaanderen.

- *Het voorstel van resolutie wordt, wat de gemeenschapsaangelegenheden betreft, met 82 stemmen tegen 20 bij 5 onthoudingen en, wat de gewestaangelegenheden betreft, met 80 stemmen tegen 19 bij 5 onthoudingen aangenomen.*

MOTIES VAN AANBEVELING

Sociale huisvesting in Vlaanderen

Hoofdelijke stemmingsen

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke

stemming over de motie van aanbeveling van mevrouw Heeren en de heren Decaluwe, De Smet en Van der Poorten tot besluit van het op 13 maart 2002 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de sociale huisvesting in Vlaanderen.

- *De motie van aanbeveling wordt met 23 stemmen tegen 59 bij 24 onthoudingen niet aangenomen.*

De heer Eddy Schuermans : Ik heb een stemafpraak met de heer Bogaert.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Ik heb een stemafpraak met de heer Sols.

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling van de heer Schepens, mevrouw Baeke, mevrouw De Martelaer en de heer De Cock tot besluit van het op 13 maart 2002 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de sociale huisvesting in Vlaanderen.

- *De motie van aanbeveling wordt met 59 stemmen tegen 23 bij 24 onthoudingen aangenomen.*

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES

Taalwetwijzer

Hoofdelijke stemmen

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Van Nieuwenhuysen tot besluit van de op 5 maart 2002 door de heer Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de nieuw op te richten Taalwetwijzer.

- *De met redenen omklede motie wordt met 19 stemmen tegen 85 bij 3 onthoudingen niet aangenomen.*

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Gatz, Platteau, Vandenbossche en Glorieux tot besluit van de op 5 maart 2002 door de heer Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport,

Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de nieuw op te richten Taalwetwijzer.

- *De met redenen omklede motie wordt met 78 stemmen bij 29 onthoudingen aangenomen.*

Mevrouw Brigitte Grouwels : CD&V is voor een coherent taalbeleid. Wij hadden voorgesteld de Taalwetwijzer te laten samenvallen met het Taaloket van de VZW de Rand. Wij hebben de minister overtuigd. Omdat de inhoud van de motie zwakker is dan die van het antwoord van de minister, was het niet meer nodig deze motie goed te keuren en heeft CD&V zich onthouden.

Voorbeeldrol van de Vlaamse overheid inzake energiebesparing

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Glorieux, Van Aperen, Voorhamme en Bex tot besluit van de op 5 maart 2002 door de heer Glorieux in commissie gehouden interpellatie tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, en tot de heer Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de opvolging van de resolutie betreffende de voorbeeldrol van de Vlaamse overheid inzake energiebesparing.

- *De met redenen omklede motie wordt eenparig door de 104 aanwezige leden aangenomen.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op woensdag 27 maart 2002 om 10 uur en 14 uur. (*Instemming*)

- *De vergadering wordt gesloten om 18.25 uur.*

AANWEZIG

Wilfried Aers, Anne-Marie Baeke, Sonja Becq, Jos Bex, André-Emiel Bogaert, Gilbert Bossuyt, Mathieu Boutsen, Louis Bril, Jozef Browaeyts,

Ludwig Caluwé, Patricia Ceysens, Hilde Claes, Marc Cordeel, Norbert De Batselier, Carl Decaluwe, Veerle Declercq, Dirk De Cock, Frans De Cock, Niki De Gryze, Karel De Gucht, Hilde De Lobel, Herman De Loor, Anny De Maght-Aelbrecht, Ann De Martelaer, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, Johan Demol, André Denys, Herman De Reuse, Peter De Ridder, Johan De Roo, Bart De Smet, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Gisèle Gardeyn-Debever, Sven Gatz, Jean Geraerts, Jos Geysels, Eloi Glorieux, Brigitte Grouwels, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Koen Helsen, Margriet Hermans, Dirk Holemans, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Gerald Kindermans, Patrick Lachaert, Boudewijn Laloo, Jan Laurys, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Julien Librecht, Marcel Logist, Jan Loones, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Johan Malcorps, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, André Moreau, Leo Peeters, Jan Penris, Stefaan Platteau, Frans Ramon, Didier Ramoudt, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Johan Sauwens, Cis Schepens, Eddy Schuermans, Jos Stassen, Felix Strackx, Lucien Suykens, Guy Swennen, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Chris Vandenbroeke, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Ria Van Den Heuvel, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Jan Van Duppen, , Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Gilbert Vanleenhove, Jef Van Looy, Paul Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Etienne Van Vaerenbergh, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Miel Verrijken, Isabel Vertriest, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Paul Wille, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Claudine De Schepper, Jul Van Aperen, Riet Van Cleuvenbergen : gezondheidsredenen ;

Jacques Devolder, Guy Sols : buitenslands ;

Marijke Dillen, Christian Van Eyken : familieverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Wivina Demeester-De Meyer, Rufin Grijp, Walter Vandenbossche, Ingrid van Kessel.

